

Nr 26.

Av herr **Nylander**, om tullfrihet i vissa fall för torkade blomdelar, kvistar och blad.

Sedan år 1915 bedrivs en här i landet icke tidigare förefintlig industri, bestående av förädling av naturliga kvistar, blad och blomdelar. Industrien omfattar f. n. två företag och sysselsätter utom ett växlande antal hemarbetare c:a 115 fast anställda huvudsakligen kvinnliga arbetare. Som råvara användes dels inhemska friska blad, såsom ek- och boklöv, lingonris, ävensom vissa inländska hjälpmaterial såsom band, järntråd och träringar m. m. dels också från utlandet införda torkade kvistar och blad, såsom palmlblad, ruskus, adiantum, asparagus, samt blomdelar såsom bokollonskal, alfrukter, kardborrar, kottar av olika slag, vallmofröhus m. m. Dessa råvaror förädlas genom färgning, fernissning och annan liknande behandling. En del av dessa mellanprodukter sorteras och försäljes styckvis, en annan del åter undergår vidare bearbetning och konfektioneras till prydnadsföremål av olika slag. Arbetskostnaden beräknas i genomsnitt till 250 % av materialvärdet.

Av förenämnda från utlandet införda råvaror hänföras torkade kvistar och blad till rubrik 133 i nu gällande tulltaxa och draga en tull av 50 öre pr kg. Övriga mera väsentliga råvaror tullbehandlas numera antingen efter rubrik 128, blommor och blomdelar, med en tullsats av 5 kr. pr kg. eller efter rubrik 134, omfattande till andra tulltaxerubriker ej hänförliga råämnen samt äro som sådana fria. De av dessa råvaror framställda mellanprodukterna falla under samma rubriker som råvarorna ifråga. I konfektionerat skick hänföras fabrikaten, för den händelse de innehålla blomdelar i större mängd, till rubrik 128, samt eljest efter fabrikatets beskaffenhet till olika rubriker såsom korgvaror, leksaker m. m.

Redan genom denna rubricering har för ett flertal artiklar tullen å däri ingående råvaror överstigit tullen å färdigfabrikatet. Denna oformlighet har särskilt framträtt dels i sådana fall, där tullen å råvara och färdigfabrikat utgår med samma belopp dels också beträffande vissa konfektionerade fabrikat, i vilka till rubrik 128 hänförliga råvaror komma till användning. Denna oriktiga avvägning av tullarna har hitintills visat sig mest

kännbar beträffande artikeln vallmofröhus, vilken artikel alltid sedan nuvarande tulltaxas tillkomst varit beskattad med 5 kr. pr kg. I anledning härav ha också försök gjorts att inom landet upptaga odling av lämpliga vallmosorter. En nödvändig förutsättning för dylika odlingars lönsamhet är emellertid, att även vallmofröna kunna tillgodogöras. Efter vad erfarenheten visat, har denna förutsättning dock icke kunnat uppfyllas, enär fröna i vårt klimat mogna först så sent, att fröhusen genom den otjänliga väderleken på senhösten för här avsett ändamål bli obrukliga. I följd härav ha förenämnda försöksodlingar icke kunnat fullföljas. Då industrien trots det att densamma till stor del icke åtnjuter något tullskydd och för vissa huvudartiklar genom tullbeskattningen är sämre ställd än sina utländska konkurrenter likväl kunnat fortbestå, lär detta bero på vissa tekniska företräden vid det i vårt land begagnade framställningssättet.

Det ogynnsamma läge i tullhänseende, denna verksamhet redan tidigare intagit, har emellertid väsentligt skärpts genom vissa ändringar i tulltaxans tillämpning, som på senaste tid kommit till stånd. Sedan de lokala tullförvaltningarna under en följd av år sett sig oförhindrade att efter rubrikerna 129 och 134 medgiva tullfri införsel av både kardborrar och alfrukter, har generaltullstyrelsen genom beslut den 16 juni och den 25 november sistlidet år ändrat denna praxis samt fastställt, att berörda varuslag, såsom avsedda att efter vidare bearbetning användas som prydnadsföremål, skola hänföras till rubrik 128 och beläggas med tull av 5 kr. pr kg. Då kardborrar och alfrukter tillhöra industriens viktigaste råvaror, ha genom dessa beslut tallsvärigheterna för industrien högst väsentligt ökats och i själva verket har läget nu blivit sådant, att industrien för att bevara sina exportmarknader är bäst betjänt med att förlägga den större delen av sin verksamhet i utlandet.

Huru orimlig den nuvarande tullbeskattningen ställer sig belyses påtagligt av följande uppgifter. Kardborrar inköpas i Frankrike till ett pris av kr. 3:50 à 4:50 pr 1,000 st., vilket motsvarar 90 öre à 1 kr. 10 öre pr kg. Tullen belöper sig sålunda till 450 à 550 % à varuvärdet. Priset å alfrukter, vilka importerats från Tyskland, är 0:90 RM pr kg., varför tullen i detta fall utgår med 615 % å värdet. Vallmofröhus, som likaledes införs från Tyskland, kosta 3:50 RM pr 1,000 st. eller 83 öre pr kg. och tullen är sålunda 600 % å varuvärdet.

Emellertid är det icke blott den oriktiga avvägningen å tullen å färdigfabrikaten och därför använda råvaror, som vållat industrien avbräck. Genom de utmärkta framställningsmetoder, varöver denna industri förfogar, har densamma hitintills i form av mellanprodukter eller i konfektionerat skick kunnat exportera den avgjort större delen av de kvistar, blad och blomdelar, som införskrivits från utlandet. För denna export skulle tullbeskattningen vara utan betydelse, för den händelse tullrestitution därå kunnat erhållas. Utom för enstaka varuslag såsom cykasblad, för vilka i kon-

trollslyfte ett visst dimensionssystem kunnat tillämpas, ävensom för förädlade, ej konfektionerade vallmofröhus och kardborrar, har dylik restitution icke kunnat erhållas, enär det på grund av råvarornas beskaffenhet och framställningssättets art är praktiskt ogörligt att kontrollera vare sig det stycketal eller den vikt, varmed olika tullbeskattade varor ingå i de färdiga exportartiklarna. För tullrestitutionsfrågans lösning är icke ens den utvägen att hålla exporttillverkningen skild från inlandstillverkningen framkomlig och även med det förenklade restitutionsförfarande, vartill förslag nyligen blivit framlagt, har industrien ingen utsikt att i här avsedda fall komma i åtnjutande av tullrestitution. I detta avseende hänvisas till bifogade uttalande av tullförvaltaren i Hälsingborg. (Bil. 1). Genom här påpekade förhållanden har industrien redan tidigare tillfogats ganska avsevärda förluster, vilka hämmat en eljest möjlig utveckling särskilt av dess export. Med den ändring i rubriceringen av meromnämnda blomdelar, som numera vidtagits, komma dessa förluster givetvis att än ytterligare ökas, medan dessa förluster, vilka beräknats uppgå till 10- å 15,000 kr., kunna undvikas, om verksamheten förlägges till ett land, där samma varor äro tullfria.

Såsom förhållandena utvecklats sig, har sålunda det läget uppkommit, att industrien ifråga allvarligt börjat överväga att till utlandet, där ett av företagen redan äger en filial, överflytta den del av tillverkningen, som består i förädling av importerade råvaror. Från nämnda företags sida har härvid uppgivits, att av dess c:a 70 fast anställda ett fyrtiotal arbetare och arbeterskor, av vilka f. n. c:a $\frac{3}{4}$ äro sysselsatta med framställning av exportvaror, bli arbetslösa, varjämte det nu förekommande hemarbetet kommer att bortfalla.

För att åt landet rädda denna industri och därmed förenade arbetstillfällena fordras i första hand att giva den tullbehandlingspraxis, som tidigare under många år tillämpats, legala former eller m. a. o. att från rubrik 128 utbryta sådana såsom blomdelar ansedda varuslag, vilka i torkat tillstånd införas för vidare förädling, samt förklara dessa blomdelar, liksom tidigare varit fallet, fria. I konsekvens härmed bör givetvis även den nuvarande tullen å vallmofröhus bortfalla. Tulltekniskt sett torde detta syftemål lämpligast kunna vinnas därigenom att till rubrik 129 i nu gällande taxa fogas en anmärkning av följande lydelse: »Hit hänföras även torkade blomdelar, som enligt skriftlig på tro och heder avgiven försäkran uteslutande äro avsedda för vidare förädling.»

För att industrien å exportmarknaderna icke skall vara sämre ställd än sina utländska konkurrenter kräves emellertid härförutom, att industrien även befrias från tull å sådana till rubrik 133 hänförliga kvistar och blad, vilka måste göras till föremål för import, enär desamma på grund av olikheter i klimatiska förhållanden ej förekomma vildväxande inom landet eller i oölat tillstånd äga de för industrien nödvändiga egenskaperna. Då, såsom

ovan framhållits, detta krav ej kan tillgodoses genom tullrestitution, synes den enda framkomliga utvägen vara att även dessa varuslag, då desamma införas för vidareförädling, göras tullfria. Såsom ytterligare skäl härför må påpekas, att den nuvarande likställigheten i tullavseende mellan färdigfabrikat och råvara i hithörande fall synes ha tillkommit av den anledning, att man tidigare icke hållit för troligt, att en industri av här berörda art skulle kunna utvecklas inom landet. Sålunda övervägde 1906 års tullkommitté att belägga ett visst slag av målade blad (cykasblad) med högre tull än enbart torkade sådana, men avstod härifrån bl. a. av förenämnda skäl. Även här avsedda syfte torde lämpligast vinnas genom en anmärkning till rubrik 134, vari fastställes, att enbart torkade blad och kvistar, vilka efter skriftligt på tro och heder avgivet intyg förklarats uteslutande skola användas för vidare förädling, skola hänföras till nämnda rubrik.

Då det kan förefalla, som om här föreslagna ändringar hellre bort framföras i samband med det av 1925 års tulltaxerevision förberedda förslaget till förordning med tulltaxa, må slutligen framhållas, att här påyrkade ändringar i tulltaxan för att bliva till avsett gagn måste vara genomförda, innan industrien skall vidtaga sina förberedelser till nästa års säsong, d. v. s. före instundande april månads utgång.

Med hänvisning till vad ovan blivit anfört får jag vördsamt hemställa, att riksdagen måtte besluta

att vid rubrik 129 i nu gällande tulltaxa fogas en anmärkning så lydande: »hit hänföras även torkade blomdelar, som enligt skriftlig på tro och heder avgiven försäkran uteslutande äro avsedda för vidare förädling»; samt

att vid rubrik 134 i samma taxa fogas en anmärkning så lydande: »hit hänföras även torkade kvistar och blad, som enligt skriftlig på tro och heder avgiven försäkran uteslutande äro avsedda för vidare förädling».

Stockholm den 16 januari 1929.

Erik Nylander.

Bil. 1.

Disponenten vid Nordisk Blomsterindustri, Otto Lion & C:o i Hälsingborg, herr C. Löb har hos mig anhållit om ett uttalande rörande sagda firmas möjlighet att för sin exportrörelse kunna komma i åtnjutande av tullrestitution vid återutförelse efter skedd bearbetning av vissa från utlandet hit införda tullpliktiga råmaterialier såsom torkade kvistar och blad (palmblad, ruskus, adiantum, asparagus m. fl.) och blomdelar (bokollonskal, alfrukter, kardborrar, kottar av olika slag, vallmofröhuvud m. fl.)

Efter att vid besök å firmans här belägna fabrik ha tagit kännedom om råvarornas olika ursprung och sättet för deras bearbetning, om sortering, konfektionering och förpackning samt om de färdiga produkternas avsättning å såväl inhemsk som utländsk marknad, anser jag mig kunna uttala, att råvarornas beskaffenhet och sammanförandet i samma exportartikel av såväl inhemskt som utländskt råmaterial i hög grad försvårar och i många fall så gott som omöjliggör ett exakt angivande av de i exportvaran ingående utländska materialiernas mängd, att därför ett tillgodogörande av de nuvarande restitutionsbestämmelserna sådana de återfinnas i tulltaxeförordningen § 13, mom. 5 icke låter sig göra beträffande åtskilliga av fabriken exportartiklar samt att samma negativa förhållande synes komma att fortfara, även om de nya restitutionsbestämmelser, som av särskilt tillkallade sakkunniga föreslagits, komma att bli antagna.

Hälsingborg den 3 januari 1929.

B. Borg.
Tullförvaltare.
